

Evensborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen). Han var i det Hele, det vil jeg indrømme, overordenlig venlig i sit Foredrag imod mig, og der var netop Yttringer deri, som jeg ligefrem maa bringe ham min Tak for. Men jeg tror dog, at med Hensyn til enkelte Punktter, som han gjorde gjældende, gjorde han mig Uret. Han mente, at jeg skulde have sagt, at de Kandidater, der saaledes bleve Præster for Valgmenigheder, kunde komme til at staa affordrede fra Embedsbrødre, hos hvem de under andre Forhold havde kunnet finde Raad og Bistand. Jeg har aldrig antydet, at disse Kandidatens Medbrødre skulde ville negte ham deres Bistand, naar han henvendte sig til dem; jeg antydede netop den søregne Stilling, han indtog, de Forhold, hvori han indtraadte, den Opfattelse, der let kunde blive eiendommelig for ham paa Grund af, at der i hans Stilling var Noget, der kunde holde ham borte fra at raadspørge sine Embedsbrødre, og med Hensyn til Provsten og Bisoppen yttrede jeg mig i samme Retning. Dette er altsaa en Misforstaaelse. For at komme tilbage til den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) — thi der er dog en Bemærkning af ham, som fortjener at betones af mig — skal jeg bemærke, at man kan være overordentlig uheldig i at blive forstaaet, selv hvor man er sig bevidst ikke at have sagt et eneste Ord, som kunde give Anledning til Misforstaaelse. Naar den ærede Rigsdagsmand mente, at jeg ved Fristelse for en ung theologisk Kandidat, som blev Præst ved en Valgmenighed, havde tænkt mig Muligheden af, at han kunde gjøre sig Umage for at erholde en god Ansættelse i Folkekirken, saa tror jeg ikke, at jeg behøver at sige et eneste Ord om, at i den Retning kunde mine Tanker om Fristelser ikke gaa, og det vilde være høist urimeligt for en ung Mand, at gaa en saadan Vej for at faae en god Ansættelse i Folkekirken. — Der var dernæst et Punkt, som det ærede Medlem for Evensborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) ogsaa nævnte, og det var min Frygt for, at saadanne Kandidater, naar de bleve valgte til Præster for Valgmenigheder, let kunde komme til at forene med denne andre Bestillinger, som maatte være mindre passende. Den ærede Rigsdagsmand har virkelig der ydet mig en god Bistand, thi der var adskillige andre Stillinger end den, han nævnte, som jeg kunde tænke mig mindre vilde kunde harmonere med den præstelige Virksomhed, men jeg vil sige, at jeg netop tager adskillige af de Exempler, den ærede Rigsdagsmand forsynede mig med, til Indtægt. Jeg tror, at hans Bemærkninger med Hensyn til enkelte af disse, i det Mindste hos en stor Del Medlemmer, vilde fremkalde den Overbevisning, at det ikke var godt, naar en Præst ved en Valgmenighed f. Ex. var Formand for en bestemt udpræget politisk Forening. Jeg tror altsaa heller ikke, at dette er grundet, men jeg skal ikke nærmere gaa

ind paa alt dette, jeg vil sige, at den Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand talte imod mig, virkelig var beaandet af en saadan Velvillie og en saadan Munterhed, at det forekommer mig, at Munterheden fra hans Side har svækket Betydningen af de Argumenter, som han selv bragte. — Endelig gjorde den ærede Rigsdagsmand mig et Samvittigheds spørgsmål, som jeg ganske aabent skal besvare. Jeg havde udtalt, at jeg vilde anse det for i høi Grad ønskeligt, om Valgmenighedsloven nu gif igjennem, som den er indbragt af Regjeringen og vedtagen af Landsthinget, og at man maatte være taknemmelig, hvis dette skete, og den ærede Rigsdagsmand spurgte mig da, hvem det var, jeg vilde være taknemmelig; han var saa venlig at sige, at det maatte, hvis det ikke var Ministeren, var mig selv. Nei, det er det ikke; jeg kan ikke betegne den, mod hvem jeg er taknemmelig, fordi Loven kommer til at gaa igjennem, men jeg kan ligefrem sige, at det f. Ex. vilde være Folkethinget, hvis det nu tiltraadte min Mening. Jeg behøver imidlertid ikke at sige den ærede Rigsdagsmand, at der er mange Forhold, hvor man kan sige, at man maa være taknemmelig for Noget, og hvor den, man takker, er hele den Maade, hvorpaa Forholdet kommer til at danne sig. — Endelig staaer der kun tilbage at sige et Par Ord til det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Lermansen). Jeg kan ikke sige Andet end, at det var for mig et særdeles smukt og tiltalende Foredrag, som han holdt. Jeg har allerede dels i mit Foredrag og dels under de kortere Bemærkninger, jeg har tilladt mig at gjøre, anført de Punktter, hvormed den ærede Rigsdagsmand beskæftigede sig, og jeg skal derfor kun sige, at netop den Forandring, som i det Hele er foregaaet med Hensyn til Forholdene, saavel som min Overbevisning om Onskeligheden af, at der ikke kommer til paany fra 1ste Juli dette Aar at ligge en Tid, hvori vi ikke have nogen Besøielse til at se Valgmenigheder træde i Kraft, har gjort, at jeg i alt Fald ikke nu har kunnet holde fast ved, hvad jeg i sin Tid ønskede, men jeg har allerede sagt, at det kun var modstræbende, at jeg i sin Tid er gaaet ind paa Loven med de Betingelser, som den nu indeholder.

S. N. Hansen: Jeg skylder at gjøre et Par Bemærkninger lige overfor den høitærede sidste Taler. Jeg vil ogsaa tage til Indtægt en Del af det, han nu sagde, og navnlig vil jeg takke ham, fordi han roste mig for Munterhed; det er noget, jeg ellers ikke er vant til at blive rost for, og derfor er det netop glædeligt for mig at høre, at jeg dog ogsaa engang kan hengive mig til Munterhed, hvad jeg saare let kan komme til lige overfor det ærede Medlem. Man bliver ikke munter, uden at man har en Grund dertil, og naar man staaer lige overfor en Mand, som man